

## מסורת הש"ס

(א) [בס"א: א"ל מאן לעבד,  
וכע"ז בראש"ש, (ג) ב"ה דף  
י. ודף לו: ה"ה פ"ו מ"ג,  
(ג) [ע' מוס' ב"ק פ' ד"ה  
אמר לנכרי ותספוס וגיזין  
ח: ד"ה אע"ג ומוס' מנחות  
סד. ד"ה שמים, (ד) [לעיל  
סו: ושם נסמן], (ה) [לקמן  
ע"ה, (ו) [שבת קטנ],  
(ז) [לקמן דף סו: (ח) דף  
ע"ה, (ט) [כ"ז כריזאשעיל]  
ועי' ב"ה י"י (י) [יבמות יט.  
והס' (כ) [דף ע"ה,]

## הגהות הב"ח

**דלאל** חומץ: **תבנית** א. כחצית  
מחציתוין דמידי דלית ביה קפחית  
הוא ועיקר שיחוף ביין כדאמר בזהאי  
פירקא (דף עא:) ויניח החצית בחצר  
ויסמוך על רביעית שבה לשום שיחוף  
לצורך כל השעה כולה שמניחין שיחוף  
בחצר: **אין משתפין בואור**. דדבר  
האזור כגון חצית של יין או פירות  
המכונסין אין סומכין על מה שבתוכן  
משום דלאין ברירה אזורו של שיחוף  
וכי משתפק ממנו איכא למימר אול  
ליה שיחוף: **ונון טמאין**. כל הכלים  
הנתונים בעובי האסקופה טמאין  
ואע"פ שאינם בזהל המה מפני  
שאין חין יודעין בזהו פתח יואינו  
ופתח שעמיד ללפת בן מיטמא מיד  
וטעמא ליכא אלא הברכות טומאה ה  
גמירי לה ואפי' חלונות של טפח על  
טפח טמאין דכיון דכולן סתומין לא  
מוכחא מילתא ביה מפיק ליה: **נפסח**  
**אחד ספן**. ודאי בזההו מפיק ליה:  
פחות מד' על ד' אינו חשוב להליל  
על השאר: **עד שלא יתום**. דלא  
נחתא להו טומאה אלא פתחים אבל  
משמות המם כבר נטמאו והכלם ואל

(א) גב' דלית ביה מעשה  
(ב) דלא וכו' (חסים) תא"מ  
(ג) שיהא על גב' וכו' וכן  
מוכח בתוספת' דג"ה  
לשבות: (ד) רש"י ד"ה  
לוי לומר משל כול שנת  
לד כך נמלך: (ה) ד"ה עד  
שלא וכו' כלים הבאין (לשאר  
פסחים) תא"מ וי"ב ס"א  
(מקח) ויבג"ה: **היה**  
(ה) הוב' ד"ה מין וכו'  
לכבוד שנת או ככל נהל  
פ"ל וימיתו וכו' וי' לו  
(מקח): ד"ה ויקי וכו'  
כמו שאפרש לקמן. י"ב דף  
עד ע"ב דג"ה נפת:  
(א) ד"ה אמר ר' אבהו  
וכו' סגי במתנהב (ואור"ת  
כין בנדרות) תא"מ וי"ב  
ס"א ואומר ר"ה דרב  
אבהו נחוד ורב אבהו  
נחוד דהנא גרסינן בכל  
הספרי: רב הושעיא  
וההם גרסינן רב אבהו  
ומינין ר' הושעא שיה  
בנדרות: **בא"ד**  
דקמרי רבי הושעיא  
דסייר רב ממין רבי  
הושעיא וכו' בעל מינה  
ר' הושעיא: (א) בא"ד  
בסוף פירקין. י"ב סוף דף  
עג: (ט) בא"ד פ' דלא  
וישיל וכו' קשה לפירוש  
זה דלפירקין:

## גליון הש"ס

רש"י ד"ה פנו לי מאני  
ובו'. הלבך פונה בליו. ע'  
לקמן דף עט ע"ב תוס'  
ד"ה ואיצעית אימא:  
תוס' ד"ה וניקני ליה ובו'  
במו שאפרש לקמן. דף  
עא ע"ב תוס' ד"ה כפת:

לעזי רע"י

אשדורדישו"ן  
[אישטורדישו"ן]. ה'לם,  
מבוכה.

מוסף רש"י

המת בבית ולו פתחים  
הרבה. כלם פתוחים ו  
כלם מפורים וכלן  
שומאין. כל כלם המוחס  
תכלל הפתחים תחת עצי  
התקרה של פתח תחת הגג  
ואפי' שלטי תחת הגג  
מתחיל על הגג, שמו  
תחסיס טומאה על מקום  
זהו דרך יציאת הטומאה  
אין פתח אלא דרך שם, וכלן  
שמן וזיעה שם ויציאת  
יציאת הלך כולם טמאים  
(פירוש) נפוח אמה  
מזה. תחת מפתח אמה  
הוא טמא. בין כלם  
שומאין בין כלם לנפוח  
המוחסיס על המזון, וכלן  
טמאין. לנדיה הכל  
מוקמטין להם. לרמזה הכל  
מכלן והכלה כלם המוחסיס

## הדר פרק ששי עירובין

מה הוא שבות ואינה דוחה שבת. ואפי' במקום מזה כגון לשחוט פסחו כדמנן בפסחים פירק אלו דברים (דף סה:). פרי גברי ורצני כרנן. כגון אתה ורבה דדייריתו ביה: מה. רבה אין כבודו ללחזור על בני המצוי ולגבות השיטוף: אינו. שאר בני המצוי לא משגיגי: אקני להו. משלי ריפחא כנסלא דדיבורא דליכא טרחא ויהו כולן זוכין בו לשם שיטוף: כיון דאי בעו מינאי. אם אחד מהן היה לרין ללכול מן השיטוף והיה שחולו ממני אזי יכונן ביהי לוטר משלי בכל

מה הזוהר שבות ואינה דוחה את השבת אף אמירה לנכרי שבות ואינה דוחה את השבת א"ל ולא שני לך בין שבות דאית ביה מעשה לשבות דלית ביה מעשה <sup>ה</sup> דהא מר לא אמר לנכרי זיל אחים א"ל רבה בר רב חנן לאבוי מבואה דאית ביה תרי גברי רבני כרבנן לא ליהוי ביה לא עירוב ולא שיתוף א"ל מאי נעביד <sup>ה</sup> מר לאו אורחיה אנא מרדינא בגירסאי אינהו לא משגחי ואי אקני להו פיתא בסלא כיון דאי בעו לה מינאי ולא אפשר ליתבה נהלייהו כבשל שיתוף דתניא \* אחד מבני מבוי שביקש יין ושמן ולא נתנו לו כבשל השיתוף וקניי להו מר רביעתא דחלא בחביתא תניא אין משתתפין באוצר והא תניא <sup>ב</sup> משתתפין אמר רב אישעיא ל"ק הא ב"ש הא ב"ב <sup>ה</sup> דתני המת בבית ולו פתחים הרבה כולן טמאין נפתח אחד מהן הוא טמא וכולן טהורין חישב להוציאו באחד מהן או בחלון שיש בו ארבעה על ארבעה מציל על כל הפתחים כולן בית שמאי אומרים והוא שחישב עד שלא ימות המת וב"ה אומרים <sup>ה</sup> אף משימות המת ההוא ינוקא דאישתתפוך חמימיה אמר להו רבא נשייילא לאימיה אי צריכא <sup>ה</sup> נחים ליה נכרי אגב אימיה אמר ליה רב משרשיא לרבא אימיה קא אכלה תמרי א"ל אימור תונבא בעלמא הוא נקט לה ההוא ינוקא דאישתתפוך חמימיה אמר להו רבא פנו לי מאני מבי גברי לבי נשי ואיזיל ואיתיב התם ואיבטיל להו הא חצר א"ל רבינא לרבא <sup>ה</sup> והאמר שמואל ארז ביטול רשות מחצר לחצר אמר ליה <sup>ה</sup> אנא כר' יוחנן סבורא לי דאמר יב ביטול מחצר לחצר ואי לא סבר לה מר כשמואל

## בית יב

**לשבות** דלית ביה מעשה. וא"ת דזהוהו ינוקא דלקמן דלמך  
 לכו רבא נשיילא לזמניה אי צריכא נמימיה ליה אגב  
 זמניה כי לא צריכא נמי וכו' לא הוה צדל דעיר ציזמרו לו  
 שיהם בצדל הקטן למולו וצפ"ק דגטין (נר ח: דא' ט"ז) פרשמי:  
**כרין דאי בעו מינאי ולא יחיבנא**

'לָהוּ. לָרֹץ לְיוֹרֵה כְּשֶׁלֶם עוֹשֶׂה  
 עִירֻב שֶׁלֹּא יַעֲרֹב דְּבַר שֶׁהוּא מִקְפִּיד  
 עָלָיו כְּגוֹן אוֹתוֹ דְּבָרִים שֶׁמִּיָּן לִכְבוֹד  
 שֶׁבַת אוֹ (י) אִם יֵשׁ לוֹ כֵּכֶר נָהַל שְׁקוּרָן  
 בְּטֵיילֵי אוֹ פִּסְטִיילֵי אוֹ יִכְוֹלֵה בָּהֶן לֵאמֹר  
 גַּעַז לֹה מְמִינֵה וְלֹא יִמְנֵעַ לָהֶן זֶלַל  
 עִירֻב: **וְנִקְנִי** לָהֶן מִרְבִּיעֻתָא  
 דְּחֵלָא בְּחִבְיָתָא. לִכְלוּרָה שִׁמְעָה לְנוֹרָךְ  
 שִׁתּוֹף מִצִּי קֹאמֶר לְעִירֻבֵי חֲזִירוֹת  
 בְּעִי פֶת אַע"ג דְּלֹאֶר לִקְמֵן בְּפֶרֶק  
 חֲלוֹן (דף פה.) מִנָּהן שִׁמְעָה לִיָּה  
 דְּלֹאֶר פֶּת אֵין מִידי אַחֲרֵינָה לֹא ר'  
 יְהוֹשֻׁעַ הֵא ק"ל כֶּר' יְהוֹשֻׁעַ לִגְבִי ר"א  
 פִּלְגִי עֲלֵיהֶ הַסֵּם וְלִקְמֵן בְּפִירְקָא ר'  
 בִּין ר"מ בִּין רִבְנֵן סְבִירָה לָהֶן עִירֻבֵי  
 חֲזִירוֹת זִינוּ אֵלֶּל בְּפֶת וְלִכְלוּרָה  
 כּוּלְהוֹ אֲמוּרָאֵי דֶּהֲרֵיָא שִׁמְעָתָּ הֵכִי  
 אֵית לָהֶן וְאוּרִי' דִּלְז' דֶּהֲרֵיָא חֲבִיתָא  
 דְּחֵלָא דֶּהֲכָא בְּחֶזֶר הוּא וְלֹא בְּצִית  
 דֶּהָא אֲמַר לִקְמֵן בְּפֶרֶק כִּילֵּד מִשְׁתַּתְּפִין  
 (דף פה:) לְעִירֻבֵי חֲזִירוֹת בְּצִית  
 שֶׁבַחֲרֵר וְשִׁתּוּפֵי מִצְאוֹת בְּחֶזֶר  
 שֶׁמִּצְבוֹ וְתַרְוִייהוּ דּוּקָא (כמו שֶׁאִפְרָשׁ  
 לִקְמֵן) (וכן הֵיחָד דְּבַעַל חֲזִירוֹת שֶׁהִיא  
 שׁוֹתֵף עִם שְׂכִינֵיהּ לֹהֵה בִּין כו') אֵיירִי  
 כְּגוֹן דְּמוֹנָה בְּחֶזֶר:

## תניא אין משתתפין באוצר. וא"ת

והא"י כ"ש דהא כ"ש  
מסיק לה וי"ל דא"י לא חשיב הא  
דקאמר רב אושעיא הא כ"ש הא  
כ"ה וקסבר א"י לא נחלקו כ"ש וכו'  
נדבר זה דכמה פלוגמא דתנאי  
ואמוראי אשכחן לענין ברירה ועוד  
אומר ר"י דא"י הוא מוקים כולו  
אליבא ולמפרע כולן טמאין דאין  
ברירה וזה מפרש (כרבי) דמסיק  
במסכת ביצה (דף יז. ו.) לטעור את  
הפתחים ממאן ולהבא:

**אמר רב אושעיא לא קשיא בו'.**

ועיא פלוגתייהו צברירה ובפיק דביצה  
(א) מסיק רב אשעיא דפליגי לטהר  
דנחתא לכו טומאה לא נפקא לב"ש  
מחשה (ב) ואור"ת דרב אשעיא לחוד  
ההספרים רב אשעיא והתם גרסינן  
שליה בצאמוחיה אחרונים בזה הדין  
(ג) גבי ביטולי מיס ומלח גבי עיסה  
בבבד דאחיבו עליה וביצמוחיה בשר כיד  
א דלאמר חלוק היה ר"ש אף בראשונה  
כל הגט (גיטין דף כה). בעא מיניה רב  
ס מויו"ש פ' דלא פליגי הכא צברירה  
ולהצא בלאמר צביצה וה"ק הא ב"ש  
הפחתים ה"נ לא מסע לענין עירוב  
לה לא הונח בחצית לשם עירוב ולכ"ה  
וי הכא ודאי דמתן לקמן \* בעל הבית  
וגו נמי בביבד משתתפין (בבבד דף כב).  
אצו הנחה לשם עירוב וניחא השתא  
דפליגי לענין צברירה בהלוקח ו"ן מצינ  
על גב דקאי השתא אצ"י כב"ש לא  
היה חושש לטרוח כל כך לערב ואין  
(ד) גמי עירובי אלא מעתה הקנה לו  
עו מיהו וזה פשוט לאדפרין מצבירה  
עו מיהו כבלי לשם עירוב ועוד קשיא  
בפרק קמא דגיטין (דף י: ד"ה אש"י):

אנא

על כל הפתחים בולץ. מלטמא כאילו נפתח (שם).

עין משפט  
נר מצוה

מז א מיי פ"ה מהלכות  
 עירובין הלכה ב סמג  
 עשין א טו"ע או"ח סי'  
 שסו סעיף ה:  
 מז ב ג מיי שם הל' ג  
 וסמג שם טור או"ח  
 סי' שפו:  
 מז ד ה מיי פ"ז מהל'  
 טומאת מת הלכה ב  
 סמג עשין רלח:

## רבינו חננאל

מה הזוא אינה רוחה  
השבתא און אמירה לול  
תדחה את השבת. אמר לי  
וולא שני לך בין שבת  
דאיתא ביה מלשה, בנן  
דאיתא לשבת ולעיתא  
דאיתא, בנן אמירה לנן.  
וואס מקטל לה חד ריפא  
לכני מבוי ובעי לה חד  
מניינה ויהי ליה  
שבתא השיתון. דאיתא אחד  
מבני מבוי שרשקין שי  
ושמן ולא נתנו לו בטל  
השיתון. תנא און  
אין.

**באוצר.**  
אוקמנא לבית שמאי  
לדילת להו כיררה. וואס  
דאיתא משתתפין באוצר  
בכרת הילל דאיתא לה  
בכרתה, דתנו מנא בבית  
וולו פתחין הרבה כולן  
שטאקן, ופתח אחד מן  
הוא טעט וכל שטתן שחורין.  
ווישט להוציא באחד מן  
על און שיש ב' ד' על  
ד' הילל על פתחין כולן  
בית שמאי אומרים יחשוב  
הילל שאמר את המטה.  
ובית שמאי אומרים יחשוב  
הילל ש"מ לבית הילל  
אית להו בריה, ואש"מ  
שלאו שמת  
להוציא באחד מן,  
נתברר כי הוא שהיה מן,  
להוציא ממנו. והוא  
ניקא דאישתתפין בשבת  
אחד המים החמים שיש  
מוכנים לקטן למול אותו  
עליהן, אמר בריה שאלו  
אין, [אמן], כלומר אם  
מחשבת בצעמה חולל  
לשבת מיס חמים כנס  
ליה חטא יוג אבא אימיה.  
ואשקין ליה לרבא און  
חזין דאיתא און אכלא  
קטן אמרי, כמו הבריאה.  
ואמר להו לא מסכנין  
האקא און אכלא (קמא)  
און דאמרין חובנה און  
דנקט להו ב' כלומר ב' ד'  
חזיתא ב' ואוכלת ב' ד'  
תיקון דהו, ואי אמרה  
יציצכני מים חמים חטא  
ד' (רב) [רבא] ויהי ח' ב'  
חציצרות באחת היה יושב  
און ובריו וצלי, ובריו  
ויצאק באקא אצלי, ובריו  
אדם אחרים עד שיש חצ'  
בביתא בואה חצ'  
ששוכנין בה, ואחד מבני  
חוצר בא למול בנו שבת  
ואשאפכין חממיה. אמר  
להו רבא חבני ל' לילס  
לישב עליהן בחציצ'  
ואחת השגשים וישבת  
בה, ואחך ואשכ ש' וישב  
ואבצל להו רשותו של  
חוצר ויטול חממיה שול  
ויחמול עליהן קטן. אמר  
ליה ריבנא לרבא חוצר  
ששואל און מבטלין חממיה  
לחצר. א"ל כ' יתכן  
בסבירא ל' דאמר מבטלין  
חממיה חצ' חוצר. אמר  
ליה וא לא סבירא לך  
כסמאלא חצ' און צריכת  
לשטאקין חוצר לחצר